

ปัญหาการคัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยอินฟลูเอนเซอร์¹

สุวิทย์ อ่อนหนู²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาการคัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นมาเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ของคนที่มีผลต่อเจ้าของลิขสิทธิ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหลักการ ความเป็นมา แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการคัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่น โดยศึกษาจากพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 ในเรื่องลิขสิทธิ์อันมีที่มาจากงานของบุคคลอื่น การละเมิดลิขสิทธิ์โดยอ้อม และข้อยกเว้นการละเมิดลิขสิทธิ์ เป็นต้น และเปรียบเทียบกับกฎหมายระหว่างประเทศ ได้แก่ อนุสัญญากรุงเบิร์นว่าด้วยการคุ้มครองวรรณกรรมและศิลปกรรม ในเรื่องของสิทธิในการทำซ้ำผลงาน การคัดแปลงผลงานอันมีลิขสิทธิ์ รวมทั้งข้อจำกัดและข้อยกเว้น รวมไปถึงความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า หรือความตกลงทริปส์ และกฎหมายต่างประเทศ ได้แก่ กฎหมายลิขสิทธิ์ของสหรัฐอเมริกา เพื่อให้ทราบถึงปัญหาการคัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นมาเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ของคนว่ามีความแตกต่างหรือความคล้ายคลึงกันสำหรับการคุ้มครองผลงานคัดแปลงและผลงานต้นฉบับ รวมไปถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับเจ้าของลิขสิทธิ์

การคัดแปลงผลงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นมาเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ในยุคปัจจุบันมีความหลากหลายมากขึ้นมิใช่แต่เพื่อสร้างความบันเทิงเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการถ่ายทอดข้อมูลต่างๆ ให้สาธารณชนในวงกว้างได้รับรู้และรวดเร็วมากขึ้น โดยนอกจากผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตทั่วไปแล้ว ยังรวมไปถึงผู้มีอิทธิพลบนสื่อสังคมออนไลน์ หรือที่เรียกว่าอินฟลูเอนเซอร์ที่มีบทบาทสำคัญในการชี้นำทิศทางให้กับผู้อื่น³ และสามารถทำให้ผู้อื่นคล้อยตามได้ การสร้างสรรค์ผลงานของอินฟลูเอนเซอร์ไม่ว่าจะเป็นการคัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่น หรือการนำผลงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นมาใช้ รวมไปถึงการสนับสนุนหรือส่งเสริมงานอันละเมิดลิขสิทธิ์ หากนำผลงานเหล่านั้นมาเผยแพร่บนแพลตฟอร์มออนไลน์เพื่อใช้แสวงหาประโยชน์ของตนเอง อาจก่อให้เกิดความเสียหายกับเจ้าของลิขสิทธิ์ได้ ซึ่งนับว่าเป็นผลกระทบที่รุนแรงต่อสังคมในระยะยาว ซึ่งการแสวงหาประโยชน์ในปัจจุบันไม่ใช่เพียงแค่เป็นตัวเงินเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงการแสวงหาประโยชน์อย่าง

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาการคัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยอินฟลูเอนเซอร์ โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิต สิริพิฑูร และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัจจวัฒน์ เรืองกาญจน์กุล และอาจารย์พิรพงศ์ จงไพศาลสกุล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ Andeas hepp, personal influencer [online], Available URL : https://www.researchgate.net/publication/328078453_KatzLazarsfeld_1955_Personal_Influence, 2025 (july,11).

อื่น เช่น ยอดผู้ชม ยอดไลค์ ยอดผู้ติดตาม อันเป็นสิ่งที่สนับสนุนการใช้ผลงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นอย่างไม่มี ระยะเวลาอันก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์

จากการศึกษาค้นคว้าพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2558 พบว่ายังมีความไม่ชัดเจน และยังไม่ครอบคลุมให้ท่วงทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไปด้วยกันอยู่หลายประการ สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัญหาประการที่หนึ่ง คือ ปัญหาการนำผลงานของผู้อื่นมาดัดแปลงและเผยแพร่บนแพลตฟอร์มออนไลน์ของอินฟลูเอนเซอร์

กฎหมายลิขสิทธิ์กำหนดให้การดัดแปลงงานผู้อื่นต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน ซึ่งการ ดัดแปลงจะต้องเป็นการดัดแปลงในส่วนสาระสำคัญของงานต้นฉบับ จึงจะก่อให้เกิดลิขสิทธิ์ในงานดัดแปลง แต่ด้วยเทคโนโลยีปัจจุบันมีความก้าวหน้ามากขึ้น ลักษณะการดัดแปลงยิ่งมากขึ้นและซับซ้อน ซึ่งบางครั้ง ผู้สร้างสรรค์ต้องการเนื้อหาเพียงเล็กน้อยแต่ก็ต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ มิฉะนั้นจะถือว่าเป็นการ ละเมิดลิขสิทธิ์ส่งผลให้ผู้สร้างสรรค์ผลงาน โดยเฉพาะในยุคดิจิทัล เช่น อินฟลูเอนเซอร์หรือครีเอเตอร์ออนไลน์ อาจไม่สามารถพิจารณาถึงสาระสำคัญของงานนั้นได้ อันส่งผลต่อความมั่นใจในการสร้างสรรค์ผลงาน โดยเฉพาะในบริบทที่งานสร้างสรรค์มักพัฒนาแบบต่อยอดจากงานก่อนหน้า การที่ต้องขออนุญาตแม้ในกรณีที่ ใช้งานเพียงเล็กน้อย อาจเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงความรู้ของสาธารณะ และขัดต่อเจตนารมณ์ดั้งเดิมของ กฎหมายลิขสิทธิ์ที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาทางวัฒนธรรมเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการสร้างสรรค์ สมัยใหม่ และเพื่อคุ้มครองให้เกิดความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ของผู้สร้างสรรค์และสาธารณชน⁴ จึงทำให้เกิดปัญหาว่าขอบเขต มากน้อยเพียงใด จะถือว่ามีมาใช้ในการส่วนสาระสำคัญที่จะต้องขออนุญาตจากเจ้าของ ลิขสิทธิ์อันจะสามารถตอบสนองต่อการส่งเสริมให้เกิดแรงจูงใจการสร้างสร้างสรรค์ผลงานให้มากขึ้นในยุคดิจิทัล

ปัญหาประการที่สอง คือ ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์จากกิจกรรมเชิงพาณิชย์ของอินฟลูเอนเซอร์ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ผลงานอันละเมิดลิขสิทธิ์

แยกได้เป็นสองประเด็น โดยมีประเด็นปัญหาสองประการ ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาการโฆษณาหรือสนับสนุนงานอันละเมิดลิขสิทธิ์ของอินฟลูเอนเซอร์

มาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ได้กำหนดความรับผิดในกรณีที่บุคคลใดรู้อยู่แล้ว หรือมีเหตุอันควรรู้ว่างานใดได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น แล้วกระทำการใดๆอย่างหนึ่งต่อไปนี้เพื่อหา กำไรโดยอินฟลูเอนเซอร์ซึ่งเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความคิดหรือพฤติกรรมของผู้บริโภคในสื่อสังคมออนไลน์

⁴ ไซยศ เหมะรัชตะ, ลักษณะของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา, พิมพ์ครั้งที่ 11 (กรุงเทพมหานคร : นิธิธรรม, 2560), หน้า 50.

ได้ใช้งานที่ละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่นเป็นส่วนประกอบในการสร้างสรรค์เนื้อหาหรือโฆษณาอันละเมิดลิขสิทธิ์ โดยอาจไม่มีเจตนาละเมิดโดยตรงต่อผลงานอันมีลิขสิทธิ์หรือไม่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงจากงานที่ละเมิดลิขสิทธิ์ แต่กลับได้รับรายได้ทางอ้อมอันเกิดจากการใช้ผลงานละเมิดลิขสิทธิ์หรือการโฆษณาแพลตฟอร์มอันนำไปสู่เนื้อหาที่ละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งเข้าข่ายเป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุนงานอันละเมิดลิขสิทธิ์ การกระทำลักษณะนี้ของอินฟลูเอนเซอร์ที่มีผู้ติดตามจำนวนมาก ทำให้อาจเกิดพฤติกรรมลอกเลียนแบบ และกระทบต่อคนสังคมหมู่มาก รวมไปถึงเจ้าของลิขสิทธิ์ อันทำให้เกิดผลกระทบในวงกว้างและเป็นแรงจูงใจสำคัญที่ส่งเสริมให้เกิดการละเมิดลิขสิทธิ์โดยทางอ้อมอย่างมากในยุคปัจจุบัน ดังนั้นการกระทำลักษณะดังกล่าว จะถือเป็นการโฆษณาหรือสนับสนุนงานอันละเมิดลิขสิทธิ์โดยอ้อมในเชิงพาณิชย์ตามมาตรา 31 หรือไม่ มากน้อยเพียงใด

2) ปัญหา “คำไร” ในบริบทของการเผยแพร่ผลงานละเมิดลิขสิทธิ์โดยอินฟลูเอนเซอร์

ด้วยมาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 ได้บัญญัติคำว่า “เพื่อหาคำไร” เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ชี้ว่าการกระทำนั้นมีลักษณะมุ่งแสวงหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์จากงานที่ละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ แต่ถ้อยคำดังกล่าวก่อให้เกิดความไม่แน่นอนในการตีความเมื่อต้องเผชิญกับรูปแบบการสร้างรายได้ยุคใหม่ของอินฟลูเอนเซอร์ โดยศาลไทยได้ตีความคำว่า “เพื่อการค้า” กับการกระทำ “เพื่อหาคำไร” นั้นมีความหมายแตกต่างกัน โดยหากคำฟ้องไม่ได้ระบุให้ชัดเจนว่าจำเลยมีเจตนาหาผลกำไรโดยตรงจากการกระทำดังกล่าวก็ยังฟังไม่ได้ว่าการกระทำนั้นเข้าข่าย “เพื่อหาคำไร” ตามมาตรา 31 แนวคำพิพากษานี้ชี้ให้เห็นว่าคำไรที่กฎหมายมุ่งถึง คือผลกำไรที่เกิดขึ้นโดยตรงจากงานละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาการบังคับใช้ในยุคปัจจุบัน เนื่องจากรายได้หรือผลประโยชน์ที่อินฟลูเอนเซอร์ได้รับมักเกิดขึ้นทางอ้อม ไม่ใช่จากงานละเมิดลิขสิทธิ์โดยตรง เช่น รายได้จากการโฆษณาหรือสปอนเซอร์ รายได้จากแพลตฟอร์ม รายได้จากการสนับสนุนของผู้ชม ดังนั้น เมื่อไม่มีนิยามในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 จึงก่อให้เกิดความไม่ชัดเจนในการบังคับใช้มาตรา 31 ว่าการกระทำของอินฟลูเอนเซอร์เหล่านี้เข้าข่าย “เพื่อหาคำไร” ตามความหมายของกฎหมายหรือไม่ เพียงใด

ปัญหาประการที่สาม คือ ปัญหาการนำผลงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นมาใช้ของอินฟลูเอนเซอร์ อันกระทบต่อการแสวงหาประโยชน์ของเจ้าของลิขสิทธิ์

เนื่องจากพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 32 เป็นบทบัญญัติยกเว้นว่าการกระทำต่องานอันมีลิขสิทธิ์จะไม่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าหากการใช้งานดังกล่าวชอบธรรมและไม่เป็นการขัดต่อการแสวงหาประโยชน์ตามปกติของเจ้าของลิขสิทธิ์ รวมทั้งต้องไม่กระทบกระเทือนต่อสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์เกินสมควร แต่การนำมาตราดังกล่าวมาบังคับใช้ยังคงมีปัญหาเนื่องจากไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนในกฎหมายที่อธิบายอย่างชัดเจนว่าการใช้ผลงานในลักษณะใดจึงจะถือว่าไม่ขัดต่อการแสวงหาประโยชน์ตามปกติและไม่กระทบสิทธิเกินสมควรของเจ้าของลิขสิทธิ์ โดยเฉพาะกรณีอินฟลูเอนเซอร์ที่การสร้างสรรค์ผลงานมีทั้งเชิง

พาณิชย์และไม่ใช่เชิงพาณิชย์ เมื่อไม่มีแนวทางชัดเจนว่าสามารถใช้งานในลักษณะใดจึงจะเข้าข่ายกเว้นและเพื่อสอดคล้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมายลิขสิทธิ์

จากการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาการคัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นมาเผยแพร่ผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ของตนที่มีผลต่อเจ้าของลิขสิทธิ์ ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มีปัญหาที่ควรต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การคุ้มครองงานสร้างสรรค์บนโลกออนไลน์มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอินฟลูเอนเซอร์ซึ่งเป็นผู้มีอิทธิพลในสื่อสังคมออนไลน์ ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบในการนำผลงานของผู้อื่นมาใช้ และเพื่อให้การคุ้มครองลิขสิทธิ์สอดคล้องกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป ผู้ศึกษาจึงขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขในแต่ละประเด็นปัญหา ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการนำผลงานของผู้อื่นมาคัดแปลงและเผยแพร่บนแพลตฟอร์มออนไลน์ของอินฟลูเอนเซอร์ ผู้ศึกษาเห็นว่าสมควรที่จะต้องแก้ไขในบทบัญญัติ มาตรา 11 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยเพื่อเปิดช่องให้กับการสร้างสรรค์งานคัดแปลงในยุคสื่อสังคมออนไลน์ หากมีความคิดริเริ่มอย่างเพียงพอโดยไม่กระทบต่อสิทธิในงานต้นฉบับ ก็เห็นสมควรเปิดโอกาสให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงานคัดแปลงใหม่ๆ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในยุคที่ข้อมูลมีจำนวนมากมหาศาล และสร้างสมดุลระหว่างการเคารพสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์และการส่งเสริมการพัฒนาทางวัฒนธรรมและความรู้ของสังคม ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญากรุงเบิร์น รวมทั้งเพื่อให้สอดคล้องกับทฤษฎีความผิดและทฤษฎีเสรีนิยม⁵ โดยจะยังคงเดิมให้มีขออนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์อันเป็นการรักษาความสมดุลระหว่างแรงจูงใจกับประโยชน์สาธารณะ จึงเห็นสมควรเพิ่มเติมดังนี้

มาตรา 11 วรรคสอง เพิ่มเติมเป็น “ในกรณีงานที่ได้คัดแปลงไม่ได้รับอนุญาตตามวรรคหนึ่ง หากกระทบกระเทือนสิทธิของเจ้าของลิขสิทธิ์ที่มีอยู่ในงานของผู้สร้างสรรค์เดิมที่ถูกคัดแปลง ให้เจ้าของลิขสิทธิ์ฟ้องต่อศาลภายในกำหนดหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่พบ หากไม่มีการฟ้องภายในกำหนดดังกล่าว ให้ถือว่างานที่ได้คัดแปลงตามวรรคหนึ่งได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์”

2. ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์จากกิจกรรมเชิงพาณิชย์ของอินฟลูเอนเซอร์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ผลงานอันละเมิดลิขสิทธิ์

2.1 ปัญหาการโฆษณาหรือสนับสนุนงานอันละเมิดลิขสิทธิ์ของอินฟลูเอนเซอร์ ผู้ศึกษาเห็นว่ายังไม่ครอบคลุมถึงการโฆษณาหรือสนับสนุนงานละเมิดลิขสิทธิ์ ด้วยพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 มาตรา 31 เป็นการเอาผิดกับผู้กระทำการละเมิดลิขสิทธิ์โดยการกระทำแก่นาง โดยอ้อม โดยเจตนารมณ์

⁵ สุขุม ศกุนิตย์, คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยลักษณะละเมิด, (กรุงเทพมหานคร : นิติบรรณการ, 2550), หน้า 3.

⁶ ไชยยศ เหมาะะรัชตะ, คำอธิบายกฎหมายลิขสิทธิ์, (กรุงเทพมหานคร: นิติธรรม, 2541), หน้า 28.

ที่กฎหมายกำหนดให้การกระทำดังกล่าวเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ก็เพื่อลงโทษบุคคลผู้กระทำการอันเป็นการส่งเสริมหรือก่อให้เกิดแรงจูงใจให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์โดยตรง⁷ แต่ด้วยปัจจุบันการที่อินฟลูเอนเซอร์มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดสิ่งต่างๆ ในสื่อสังคมออนไลน์ของตนเองและมีอิทธิพลต่อความคิดหรือพฤติกรรมของผู้ติดตามในการเลียนแบบและส่งผลกระทบต่อสังคมในวงกว้าง ซึ่งการโฆษณาหรือสนับสนุนให้ผู้อื่นเข้าถึงงานละเมิดลิขสิทธิ์ในเชิงพาณิชย์ ส่งผลกระทบต่อเจ้าของผลงานลิขสิทธิ์ในงานที่ตนได้ลงมือลงแรง ในการสร้างสรรค์ผลงานขึ้นมา ดังนั้น จึงเห็นสมควรแก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้

เดิม มาตรา 31 “ผู้ใดรู้อยู่แล้วหรือมีเหตุอันควรรู้ว่างานใดได้ทำขึ้นโดยละเมิดลิขสิทธิ์ของผู้อื่น กระทำอย่างใดอย่างหนึ่งแก่งานนั้นเพื่อหากำไรให้ถือว่าผู้นั้นกระทำการละเมิดลิขสิทธิ์ ถ้าได้กระทำได้ดังต่อไปนี้

- (1) ขาย มีไว้เพื่อขาย เสนอขาย ให้เช่า เสนอให้เช่า ให้เช่าซื้อ หรือเสนอให้เช่าซื้อ
- (2) เผยแพร่ต่อสาธารณชน
- (3) แจกจ่ายในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่เจ้าของลิขสิทธิ์
- (4) นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร”

ขอเสนอแนะให้เพิ่มเติมในวรรคสองของมาตรา 31 ไว้ว่า “(5) โฆษณาหรือการสนับสนุนให้ผู้อื่นเข้าถึงงานละเมิดลิขสิทธิ์” เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางของประเทศสหรัฐอเมริกา⁸

2.2 ปัญหา “กำไร” ในบริบทของการเผยแพร่งานละเมิดลิขสิทธิ์โดยอินฟลูเอนเซอร์ ผู้ศึกษาเห็นว่า มาตรา 31 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ.2537 มีได้บัญญัตินิยามคำว่า “เพื่อหากำไร” ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการตีความเพื่อพิจารณาโทษผู้กระทำความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์ขึ้นรองไว้ ด้วยรูปแบบการแสวงหาประโยชน์ในเชิงพาณิชย์อันมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น การตีความควรจะมีขอบเขตและเปิดกว้างให้ศาลใช้ดุลยพินิจในการเอาผิดการผู้ส่งเสริมหรือสนับสนุนงานอันละเมิดลิขสิทธิ์ ดังนั้น เพื่อให้เหมือนกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา จึงเห็นสมควรเพิ่มนิยามในพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 “เพื่อหากำไร หมายความว่า ผลประโยชน์ทางการเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น รวมถึงการได้รับหรือคาดหวังว่าจะได้รับสิ่งที่มีมูลค่าใดๆ ซึ่งรวมถึงการได้รับงานอันมีลิขสิทธิ์อื่นๆ” ทั้งนี้ เพื่อให้เหมือนกับกฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกา

⁷ ไชยยศ เหมะรัชตะ, ลักษณะของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา, พิมพ์ครั้งที่ 11 (กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2560) , หน้า 104.

⁸ ธีรพล สุวรรณประทีป, “ความผิดฐานสนับสนุนให้มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา,” วารสารกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ 12, (พฤษภาคม 2563) : 231.

3. ปัญหาการนำผลงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นมาใช้ของอินฟลูเอนเซอร์อันกระทบต่อการแสวงหาประโยชน์ของเจ้าของลิขสิทธิ์ ผู้ศึกษาเห็นว่า การนำผลงานของผู้อื่นมาใช้โดยมีลักษณะเป็นการเผยแพร่ต่อสาธารณะผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์แม้จะอาศัยข้อยกเว้น แต่การใช้งานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นในลักษณะที่เป็นเชิงพาณิชย์ซึ่งกระทบต่อการตลาดหรือมูลค่าของงานลิขสิทธิ์นั้น หากปราศจากหลักเกณฑ์ในการใช้ดุลยพินิจของศาล โดยเฉพาะกรณีอินฟลูเอนเซอร์ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ใช้งานสื่อดิจิทัลที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้ติดตามจำนวนมาก การใช้ผลงานที่มีลิขสิทธิ์ย่อมมีโอกาสสูงที่จะส่งผลกระทบต่อมูลค่าทางการตลาดของงานต้นฉบับ เนื่องจากรายได้ไม่มีจำกัดแค่เพียงงานอันมีลิขสิทธิ์โดยตรงเท่านั้น แต่มีการแสวงหารายได้ทางอ้อมจากการใช้ผลงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่นอยู่ด้วย ดังนั้น จึงเห็นควรแก้ไขเพิ่มเติม ในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยเพิ่มเติมบทบัญญัติในวรรคสามว่า “การพิจารณาการกระทำตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้คำนึงถึงปัจจัยดังต่อไปนี้ วัตถุประสงค์และลักษณะของการใช้งาน ลักษณะของงานอันมีลิขสิทธิ์ ปริมาณและสัดส่วนของการใช้งาน ผลกระทบต่อการตลาดหรือมูลค่าของงานลิขสิทธิ์ โดยคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะประกอบ” เพื่อให้เหมือนกับกฎหมายประเทศสหรัฐอเมริกาและสอดคล้องกับหลักการใช้ลิขสิทธิ์ที่เป็นธรรม¹⁰

⁹ ชลัษฏพร เหมะรัชตะ, “ลิขสิทธิ์ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Electronic Copyright,” วารสารบรรณารักษศาสตร์ 21, 2 (กรกฎาคม 2544) : 5.

¹⁰ Belgian Office for Scientific Technical and Cultural Affairs, International Context [Online] ,2005, Available URL : http://www.kbr.be/virlib2/wp/wp03_1.htm. อ้างถึงในฉันทิกา นิตยาพร, “แนวทางการใช้งานอย่างเป็นธรรมในงานอันมีลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวกับการศึกษาตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537,” (วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549) หน้า 13.

เอกสารอ้างอิง

- ไชยยศ เหมะรัชตะ. **ลักษณะของกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา**. พิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพมหานคร : นิติธรรม, 2560.
- ธีรพล สุวรรณประทีป, “ความผิดฐานสนับสนุนให้มีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา,” **วารสารกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ** 12, (พฤษภาคม 2563) : 231-235.
- อชิรญาณ์ กัดัดสวัสดิ์, “การวิเคราะห์ปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ตามหลักการของทฤษฎีอาชญาวิทยา,” **วารสารศิลปการจัดการ** 7, 2 (เมษายน - มิถุนายน 2566) : 452.
- ชลัยพร เหมะรัชตะ, “ลิขสิทธิ์ในสื่ออิเล็กทรอนิกส์ Electronic Copyright,” **วารสารบรรณารักษศาสตร์** 21, 2 (กรกฎาคม 2544) : 5.
- สุขุม สุกนิตย์. **คำอธิบายประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยลักษณะละเมิด**. กรุงเทพมหานคร : นิติบรรณการ, 2550.
- Belgien Office for Scientific Technical and Cultural Affairs. **International Context** [Online], 2005, Available URL : http://www.kbr.be/virlib2/wp/wp03_1.htm. อ้างถึงใน ฐิติกา นิตยาพร. “แนวทางการใช้งานอย่างเป็นธรรมในงานอันมีลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวกับการศึกษาตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537.” **วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**, 2549